

ТРИБИНА

Уметност преживљавања

ЈОВО МАРЈАНОВИЋ

Култура под притиском: Положај уметника и културе у градовима и општинама - наслов је трибине одржане 6. октобра у Центру за демократију. Весна Марјановић, Милена Богавац, Лидија Јовановић, Маријана Цветковић, Нела Тонковић, Никола Крстовић, Снежка Quaedvlieg Михаиловић, Јасминко Халиловић, Предраг Личина, Иван М. Лалић, разговарали су, поред осталог, о јазу између такозване институционалне и независне сцене, неуређеном систему и актуелном положају уметника.

Излагање Маријане Цветковић, предавача на Универзитету уметности, подсетило нас је на причу једног руског драмског писца и редитеља. Он је тајну свог успеха видео у богатој трпези постављеној на позоришној сцени пре прве пробе. Шалио се, али његови су глумци заиста понекад били гладни.

Са више удружења (НКСС, УЛУС, СУЛУВ, Станица, AICA и Bazaar), Маријана Цветковић покренула је Фонд солидарности, чим је увидела да се на пољу културе, у тренуцима кризе, држава показала као готово непостојећи фактор.

„Не мислим на државу - апстрактну конструкцију, него на службенике са одговорношћу и моћи да се таквим пословима баве. Фонд солидарности замислили смо као брзу меру помоћи неколицини колега да превазиђу кризу, будући да су у марта, због пандемије, отказани сви пројекти. Циљ је био сакупити одређени износ и поделити га ствараоцима, без бирократизоване процедуре. Али, на конкурс се пријавило близу 1.700 људи! Тада смо разумели разmere кризе и колико је систем погрешно постављен. Највише појединача јавило се из онога што називамо културном индустријом. Дакле, модел наметнут са врха као пожељан и једини могућ, у кризи је испао најпогубнији. Други важан увид: конкурисао је велики број глумаца из градских позоришта, чак носилаца репертоара на уговору. И треће: сви су били срећни јер је уопште покренута ова акција. Али, многима је требало неколико телефонских разговора не би ли схватили да ово није шала или трик, пошто су их раније завлачили, нудећи помоћ, а потом их увлачили у некакве чудне пословне шеме. Тешко је било увидети размере потребе за солидарношћу и колико се овде ретко на њу наилази.“